

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

10.11.2023

Vår referanse

2019/250

Deres dato:

Deres referanse

FORSVARSBYGG REGION NORD
Postboks 405 Sentrum
0103 OSLO

Telefonnummer til saksbehandler

Johannes Abildsnes, +4777642211

Tilsynsrapport

Tilsyn med Forsvarsbygg, Bardufoss flystasjon

Kontrollnummer: 2023.038.I.SFTF

Kontaktpersoner ved tilsynet:

Fra Forsvarsbygg:

Geir A. Johnsen, områdeleder operative anlegg
Vegard Årthun Bergane, miljøkoordinator region nord
Lisa Gustavsen, rådgiver i miljøseksjonen

Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Johannes Abildsnes
Anne Birte Tennøy

Fra Forsvaret:

Christer Henriksen, landingsplassoperativ sjef,
Maritim helikopterving
Tom Erik Tvenge, sjef brann, redning og
plasstjeneste Bardufoss

Resultater fra tilsynet

Denne rapporten omhandler resultatet fra tilsynet ved Bardufoss flystasjon 5. oktober 2023. Dette er endelig versjon av tilsynsrapporten.

Statsforvalteren avdekket to avvik under tilsynet:

Avvik

1. Brannøvingfeltet ved flystasjonen er ikke forskriftsmessig
2. Mangelfull internkontroll for ytre miljø

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

Anmerkninger

Statsforvalteren hadde én anmerkning under tilsynet:

1. Utendørs mellomagring av urea kan medføre økt risiko for unødig utslipp

Avvikene og anmerkningen er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter tilsynet er nærmere beskrevet på side 4.

3. november 2023	Johannes Abildsnes	Per Kristian Krogstad
dato	kontrollør	seksjonsleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi av rapporten sendes til:

- Målselv kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Forsvarsbygg, Bardufoss flystasjon
Organisasjonsnr.: 990706204
Bransjenr. (NACE-kode): 84.220 – Forsvar

Kontrollert enhet

Navn: Forsvarsbygg, Bardufoss flystasjon	Anleggsnr.: 1924.0029.01
Kommune: Målselv	Fylke: Troms og Finnmark
Anleggsaktivitet: Flyplass	Tillatelse gitt: 13.04 2015

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet er en del av Statsforvalterens tilsynsaksjoner for flyplasser i 2023.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Tilsystema

- Prosedyrer og beredskap for å ivareta miljøhensyn og utslippskrav
- Utslipp av oljeholdig vann fra oljeutskiller
- Bruk og utslipp av avisingskjemikalier
- Risikovurdering for ytre miljø
- Bruk og utslipp av brannslukkemidler

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under tilsynet og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning

Et forhold som Statsforvalteren mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold

Saker som framkom under tilsynet, og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under tilsynet, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter tilsynet

Forsvarsbygg plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten.

Frist for å sende redegjørelse, som viser hvordan avvikene er rettet, er **8. desember 2023**.

4. Vedtak om gebyr

Det vil bli innkrevd et gebyr for tilsynet på kr 22 500,- i medhold av forurensningsforskriften § 39-7. Faktura blir ettersendt fra Miljødirektoratet. Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er 3 uker. En eventuell klage sendes til Statsforvalteren.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren (jf. offentleglova).

6. Avvik

Det ble avdekket følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1: Brannøvingsfeltet ved flystasjonen er ikke forskriftsmessig

Avvik fra: utslippstillatelsen punkt 6

Kommentarer:

Oljeutskilleren har hatt overskridelse av grenseverdi for utslipp

Det kom fram på tilsynet at oljeutskilleren tilknyttet brannøvingsfeltet ved flystasjonen har hatt overskridelse av grenseverdien på 20 mg/l, dokumentert med prøvetaking i mai 2023.

Søl av slukkemidler/brennstoff utenfor brannøvingsplattform

Brannøvingsfeltet ved flystasjonen har en nedsenket betongplattform der brannøvelser som omfatter bruk av oljeholdig brennstoff gjennomføres. Det tilgrensende området til brannøvingsplattformen har asfaltdekke i en sone ca. 5 m - 8 m rundt plattformen, med fall til grusdekke/terreng lenger ut fra plattformen. Dette asfaltdekket har noen åpninger/hull. På tilsynet ble det observert slukkemidler/brannrester som hadde havnet utenfor brannøvingsplattformen, dels på asfaltdekket og dels på grusdekke lengre ut fra plattformen. Dette sølet ble forklart med at dagens brannbiler har kraftigere vanntrykk/mengde enn tidligere, og at det derfor kan forekomme under brannøvinger at det skvulper over kanten på brannøvingsplattformen.

I henhold til utslippstillatelsen punkt 6.4 skal det være tett dekke på alle felt hvor det foregår brannøvingsaktiviteter, og alt avløpsvann som inneholder rester av brennstoff og slukkemidler skal føres til oljeutskiller.

Figur 1. Søl av slukkemidler/brennstoff utenfor brannøvingsplattform.

Ureglementert brenning av biler

På tilsynet ble det informert om at det av og til ble utført øvelser med brenning av miljøsanerte bilvrak. Disse øvelsene ble utført på asfaltdekket som grenser til brannøvingsplattformen. Slik brenning av biler vil medføre spredning av forurensning både til lufta og grunnen, og er ikke tillatt i henhold til utslippstillatelsen. Hvis det er ønskelig å utføre slike brannøvelser i framtida ved Bardufoss brannstasjon må det søkes om endring av utslippstillatelsen.

Avvik 2: Mangelfull internkontroll for ytre miljø

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, punkt 6, utslippstillatelsen punkt 2.7

Kommentarer:

Miljørisikovurdering

Ut fra Statsforvalterens funn på tilsynet bør virksomhetens risikovurdering for ytre miljø suppleres med flere mulige hendelser på anlegget som kan medføre risiko for skade på ytre miljø. Dette gjelder:

- *Søl av slukkemidler/brennstoff ved brannøvingsfelt, jf. avvik 1*

- *Luktutslipp*

Det ble opplyst om at det tidvis har vært løklukt ved vannprøvepunkt «K62», ved kulvert som ligger mellom flystasjonen og Andselva, primært i perioden av året med størst snøsmelting. Slik lukt ved flyplasser har som regel sammenheng med bakteriell omsetting av forholdsvis store mengder flyavisingskjemikalier med påfølgende oksygensvinn og anaerob nedbrytning og dannelse av luktsterke forbindelser, som merkaptaner.

Lukt er en type forurensning som virksomheten plikter å redusere så langt som mulig, jf. utslippstillatelsens punkt 2.4. Slike luktutslipp ved flystasjonen bør risikovurderes, og det bør gjøres vurderinger av årsaker til lukta, og hvilke forebyggende tiltak som eventuelt kan gjennomføres for å redusere risikoen.

7. Anmerkninger

Det ble gitt følgende anmerkninger under tilsynet:

Utendørs mellomlagring av urea kan medføre økt risiko for unødig utslipp

Kommentarer:

Utenfor bygget der urea og strøsand lagres ved flystasjonen var det på tilsynsdagen plassert noen halvfulle sekker med urea, nær en sluk. Dette var urea som hadde klumpet seg/blitt hard på grunn av fukt, som var plassert der i påvente av borttransport. Noe urea lå også fritt på bakken her.

8. Andre forhold

Oljeutskillere utenom brannøvingsfeltet

Foruten oljeutskilleren ved brannøvingsfeltet nevnt i avvik 1, er det ved flystasjonen flere andre oljeutskillere av ulik alder og bruk, tilknyttet bla. brannstasjon, verksteder og hangarer. Noen av disse er tilkoblet kommunalt nett, mens andre har utløp i nærliggende terreng/resipienter. På tilsynet kom det fram at det ved flere av disse oljeutskillerne har vært registrert utslipp av vann over tillatt oljekonsentrasjon på 50 mg/l. jf. forurensningsforskriften § 15-7. I og med at disse oljeutskillerne ikke er nevnt i utslippstillatelsen for Bardufoss flystasjon, er det kommunen som er forurensningsmyndighet for disse, etter forurensningsforskriften kapittel 15.

Oppdatering av virksomhetens utslippstillatelse

Utslippstillatelsen for Bardufoss flystasjon ble sist gjennomgående revidert i 2015. Statsforvalteren ser det som hensiktsmessig at utslippstillatelsen til Bardufoss flystasjon oppdateres på flere punkter. Dette gjelder blant annet for miljøovervåking, der Forsvarsbygg i brev av 9. mars 2023 søker om endringer og justeringer. Det gjelder også bruk av baneavisingsskjemikalier hvor dagens tillatelse har krav om utredning av alternativer til urea.

Forsvarsbygg har meldt tilbake om sistnevnte i brev datert 29. juni 2023. Statsforvalteren vil ta nærmere kontakt med Forsvarsbygg angående oppdatering av utslippstillatelsen.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for tilsynet var:

- Utslippstillatelse for Bardufoss flystasjon, gitt 13. april 2015, sist endret 27. januar 2022
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)